

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXII

Kalėnų 20 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 5, 1978

Nr. 264

LKB KRONIKA Nr. 34

Perskaitytės duok kitam!
Eina nuo 1972 m.

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Vaikams buvo grąšinama, kas eis giedoti, tam bus išduota tokia bloga charakteristika, kad negalės būti įrašyti į aukštąją mokyklą.

Mokytojos Irena Deluckienė ir Valė Martinkienė vaikščiojo pas mokinių tėvus ir maldavo, kad neleistų vaikų į bažnytinę chorą.

Kiek vėliau tėvų susirinkime direktorė Sanvaitienė aiškino, kad Jonas Simonis, leisdamas savo kambaryje vaikams mokytis giedoti, padaręs didelį nusikaltimą, o vargonininkė taip pat labai nusikaltusi ir, jeigu nesiliausianti vaikams mokytis, smarkiai nukentėsianti.

Tauragė. 1976 m. balandžio 13 d. Tauragės II vidurinės mokyklos XI a. klasės auklėtojas K. Pušinskas suorganizavo auklėtinius pagerbti mokinio Kisieliaus mirusį senelį, tačiau direktorius Jurgis Jankauskas uždraudė mokiniams eiti į bažnyčią, pagrasindamas neklausiusiems sumažinti elgesį iki nepatenkinamo. Nežiūrint direktoriaus draudimo 14 viešųjų nuolatinių laidotuvių dalyvavo.

Balandžio 19 d. pedagogų tarybos posėdyje laidotuvių dalyvavimą mokiniai buvo įspėti daugiau taip nepasiegti.

Pikeliai (Mažeikių raj.). Pionierių vadovė R. Jasmentaitienė

panoro prievarta įrašyti į pionierių Laimą Bružokaitę. Ji patarė nepasakoti tėvams, kas mokykloje daroma. Laimos motina sužinojusi, kad dukrelė įrašyta į pionierių, liepė jai nueiti ir atsisakyti, ką mergaitė ir padarė.

Po Velykų mok. Jasmentaitienė, sužinojusi, kad Laima buvusi bažnyčioje, ją visai kamantinėjo, privedama mergaitė iki ašarų.

Kas primins mokykl. Jasmentaitienei nebūti mokykloje raudonu inkvizitoriumi ir nesikišti į mokinių sąžinės reikalus?

Siauliai. 1978 m. vasario 24 d. Siaulių IX vidurinės mokyklos direktorius Sniečkus IX klasėje paklausė: "Kodėl klasėje dar yra 10 nekomjaunuolių?" Paaikšėjo, kad dalis mokinių — Virginija Vidugirytė, Alma Šileikaitė, Gitana Tamošiūnaitė ir Dalia Judikavičiūtė — nestojančios į komjaunimą dėl savo religinių įsitikinimų. Direktoriaus šias mergaites išvadino pilkomis asmenybėmis ir pagrasino, jei nestosis į komjaunimą, tai būsimosios išmestos iš matematinės klasės.

Direktorius Sniečkus, norėdamas perauklėti tikinčias moksles, kviečiasi sau pagalbon net pedagoginio instituto dėstytojus. Vasario 13 d. vienas toks "auklėtojas" bandė įtikinti Dalią Judikavičiūtę stoti į komjaunimą ir nepraktikuoti tikėjimo.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pirmą kartą Vakarų Vokietijos teismas teisė pabėgėlių iš rytų, kuris sieną pereinamas nušovė du sargybinius. Pabėgėlis gavo 5 su pusę metų kalėjimo.

— Kongreso narys Thomas Downey paskelbė, kad Amerikos armijai trūksta gydytojų. Karinio personalo nariai ir jų šeimos per metus išleis viš milijono dolerių, ieškodami medicinos pagalbos už armijos ribų.

— Ugandos prezidentas Idi Amin yra pasislypęs ir net jo istaiga nežino, kur jis dingio. Tanzanijos dalinai toliau pūnia Ugandos valstybę.

— Amerikos plieno bendrovės apskundė teisme sunkvežiminių vairuotojų uniją, kuri streikuoja. Bendrovės reikalauja 3 mil. dolerių už padarytus nuostolius.

— V. Vokietijos Ruhr'o srityje, Bremene ir Osnabrucke stūkso apie 40,000 plieno darbininkų. Jau ir prieš streiką V. kietijos plieno liejyklos veikė tik 65 nuoš savo pajėgumo.

— Rodezijos kariuomenė gavo 10 arklų kavalerijos dalinį. Tačiau jie visi buvo balti ir netiko džiunglių karo veiksmuose, nes sukilėliai arkliai iš tolo pabėgėdavo. Pulkininkas Mick McKenna įsakė arklus nudažyti. Po įvairių bandymų, du arkliai tapo šviesiai geltoni, trys — skaisčiai oranžinės spalvos, o vienas — violetinis. Kariuomenės veterinarai toliau tęsia bandymus, ieškodami arklams bėros spalvos.

— AP žinių agentūra skelbia, kad Amerikos žvalgyba yra susirūšusi su Irano šacho priešais, ieškodama išiešioti dabartinę krizę. Šacho vyriausybei pranešta apie kontaktus su opozicija.

— Dar du laivai su vietnamiečiais pabėgėliais nukendo Tailandijos įlankoje. Per dvi savaites tik žinomose laivų nelaimėse žuvo daugiau negu 350 žmonių. Atviroje jūroje galėjo žūti žymiai daugiau.

— Iš Gvajanos į New Yorką sekmdienį atskrido 10 religinio kulto "Peoples Temple" narių. Dar 18 vyrų liko Gvajanoje, nes lėktuvo pilotas atsisakė juos priimti į lėktuvą su peiliais. Pasilikusių tarpel yra du žuvusio kulto vadovo adopiuoti sūnūs ir kiti vyrai, buvę kulto vado sargai ir patikėtiniai.

— Žvalgybos žiniomis, Sovietų Sąjungai vis daugiau kaimo ja Kubos išlaikymas. Maskva Kubai remti per dieną išleidžia apie 9 milijonus dolerių, daugiau kaip 3 bil. dol. per metus.

— Dar trys naftos bendrovės Amerikoje pradėjo varžyti gamtinio tiekimo į šalis. Spėjama, kad bendrovės laukia kainų pakilimo ir gamtinio naftos.

— Į Pakistaną prajusią savaitę vėl atbėgo daug Afganistano pabėgėlių. Jie pasakoja apie kovas su komunistiniu Afganistano režimu.

— Sekmdienį Venecueloje vyko prezidento ir parlamento narių rinkimai. I prezidento vietą kandidatavo 10 kandidatų, gavėse vyko demonstracijos ir daug pinigų išleista televizijos garsinimuose. Keli kandidatai buvo nusamde amerikiečių specialistus balsų medžiotojus.

— Viesulinė audra padarė daug nuostolių Luisianos valstijoje, kur buvo visai sugriautas Bossier City miestelis, sužeista apie 300 žmonių. Žuvo keturi asmenys. Nuostoliai siekia milijonus.

Irano kareiviai patulioja miestų gatvėse, palaikydami tvarką. Fanatiški musulmonų vadai kursto minią neklausyti vyriausybės ir skelbia šachui "šventąjį karą". Irano miestuose prieš sovietų sienos buvo išsikinti ginklų sandėliai, yra žinių, kad religiniai vadai gauna iš Maskvos dideles sumas pinigų.

Iranui gresia ekonominė krizė

Teheranas. — Įtempiams ir riaušėms Irane nesumažėjo, bet padidėjo. Jau trys dienos vyksta demonstracijos, nežūrint kariuomenės paskelbtų draudimų ir šūvių į minias. Teherane pikta minia užmuše policininką, kuris bandė susirinkusius iškirstyti. Tabrizo mieste, šiaurės vakarų Irane, Mashade, irgi netoli sovietų sienos, kariuomenės žvalgyba išaiškino nemažus ginklų sandėlius.

Darbininkai ir istaigų tarnautojai oficialiai nestreikuoja, bijodami karinės valdžios įsikiti, bet atvykę į darbo vietas, nieko nedirba. Kariuomenė jau užėmė Teherano naftos valyklą, kuri tiekia gazoliną miestui ir apylinkėms. Darbas sustojo Arvaha Shapour chemikalų įmonėje ir lėktuvų Iran Air bendrovėje.

Vakar kariuomenė sustabdė demonstracijas prie Amerikos ambasados. Mokyklos uždarytos, nes valdžia bijo ypač dėl užsieniečių vaikų, kuriuos puldinėja religiniai fanatikai.

Sekmdienį Cox laikraščiai paskelbė apie dideles sumas pinigų, kurias Europos komunistų partijos, daugiausia italų partija, perdavė Irano musulmonų vadams, kad jie nenutrauktų neramumų kurtymo. Prancūzijos priglautas religinis vadas Khomeini paskelbė atsisakymą ir Irano kareivius, ragindamas juos neklausyti karininkų ir sukilti prieš valdžią.

Washingtono manoma, kad šacho vyriausybės Irane šansai išsilaikyti yra 50-50. Teherane kareiviai sumušė tris Vakarų žurnalistus, kurie draudžiamu laiku buvo pasirodę, gavėse fotografuoti neramumų. Nukentėjo Newsweek žurnalo reporteriai.

Mirė a. a. dr. B. Radzivas

New York. — Gruodžio 2 d. ryte New York'e mirė a. a. dr. Bronius Radzivas, apie 68 metų amžiaus. Velionis kilimu nuo Ukmergės. Kaip gydytojas dirbo Kaune, Fellbach'e prie Stuttgart'o, Vokietijoje, New York'e ir New Jersey. Laidojamas šį trečiadienį, gruodžio 6 d., Brooklyne.

Velionis buvo ne tik gydytojas, bet ir labai uolus visuomenininkas. Jis dalyvavo Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komitete, dirbo ateitininkuose, Lietuvių Bendruomenėje, Liet. Gydytojų sąjungoje ir kt. Liko liudysija žmona Bronė ir sūnus inž. Vytautas su šeima.

Kissinger už kinų stiprinimą

Berlynas. — Buvęs valst sekretorius Henry Kissinger paaikšėjo Vokietijoje, spaudos konferencijoje, kad Amerikai reikėtų padėti Kinijai stiprinti gynybos jėgas. Jo nuomone, Kinijos ginčai su Sovietų Sąjunga turi savas priežastis ir nereikalauja jokio Amerikos padarinimo, tačiau nebūtų prieš Amerikos interesus, jei Kinija būtų stipresnė kariškai.

Sektos nariai gamino bombas

Los Angeles. — Teisingumo organai Los Angeles mieste emė stropiau sekti liūdnei pagarsėjusios sektos "Peoples Temple" narius. Policija vienoje sektos istaigoje rado nemažai amunicijos, bombų gamybos planus ir adresus tų sektos narių, kurie iš jos veiklos pasitraukė ir pradėjo bendradarbiauti su prokuroro istaiga.

Puolė politikus už algų kėlimą

Washingtonas. — Prezidento Carterio įsteigtos kainų ir atlyginimų pastovumo tarybos pirmininkas A'fred Kahn niktai kritikavo Illinois legislato os narių pasikelti sau algas. Kahn puolė ir Chicago's aldermanų bei Cook apskritys tarybos narių nutarimus kelti savo atlyginimus net 41 nuoš.

Baltieji Rūmai irgi nepateikinti algų kėlimams, kuriuos politikai vos po rinkimų sau "dovanojo", nekreipdami dėmesio į prezidento kovos su infliaciją gaires. Politikai turėtų duoti pavyzdį kitiems, pareiškė Kahn. Kritika palietė ir Ohio politikus kurie irgi pakėlė sau algas 20 nuoš.

Bando įsteigti bendrą valiutą

Bruselis. — Belgijoje tarėsi Europos Bendrosios rinkos ekonomistai. Nutarta įsteigti valiutos atsargos banką su 32 brujonais dolerių. Šis bankas saugos rinkos narius nuo valiutos nepastovumo smūgių. Ateinančių metų pradžioje bus bandoma įsteigti bendrą piniginių vieneta.

Nauja grupė Kambodijoje

Hong Kongas. — Vietnemo radijas paskelbė, kad Kambodijoje buvo įsteigta pačių kambodiečių organizacija — Kambodijos Tautinio Išganymo Jungtinis frontas, kurio svarbiausias uždevinys nuverstis premjero Poi Pot vyriausybę. Pirmininku buvo išrinktas buvęs aukštasis komunistinės Kambodijos karininkas. Steigiamajame suvažiavime dalyvavo 200 asmenų, skelbia Hanojus radijas.

Irano šachas Mohammad Reza Pahlavi, apsuptas komunistų ir religinių radikalų, dažnai tariai su kariuomenės vadais ir aukštųjų ministerijų valdininkais. Nuotraukoje jis matomas vieno priėmimo metu.

Biznierių siekia prekybos su Kinija

Cambridge. — Fordo bendrovės viceprezidentas Donald Peterson paskelbė Massachusetts Technologijos institute, kad Fordas pardavė komunistinei Kinijai 700 sunkvežimių ir tikisi dar didesnių kinų užsakymų. Nors pačioje Amerikoje daug dau mašinų parduoda General Motors, tačiau užsienio prekyboje vadovauja Fordas, kurio p. 10 net 45 nuoš. sudaro benarvės užsieninis skyrius.

Praėjusią vasarą Kinijoje viešėjo Henry Ford II-sis. Jis ir sutarė su Pekino vyriausybe.

Kinijos vicepremjeras Ten Hsiao ping pareiškė, jog Kinija norėtų užmegzti ryšius su Amerika, tačiau ji siekia Taivano "sugrįžimo į tėvynę". Tėgas net pažadėjo nekeisti Taivano politinės ir ekonominės struktūros. P. kinas stengtųsi: "išlaikyti Taivano aukštesnį gyvenimo lygį".

Kinijos sienų atidarymą užsieniečiams plačiausiai bando išnaudoti japonai. Nippon Steel bendrovės pirmininkas Yoshihira Inayama kartu eina ir kitas pareigas — Japonijos-Kinijos Ekonomikos ir Prekybos draugijos pirmininko. Per pirmus šešis šių metų mėnesius Japonija eksportavo į Kiniją 2.8 mil. tonų plieno.

Kinijoje, prie Wuhan miesto, praėjusią savaitę pradėjo veikti nauja elektrinė plieno skardos įmonė, pastatyta Nippon Steel bendrovės už 400 mil. dol. Prie Sanchajaus pradėta statyti milžiniška plieno liejykla, kuri kainuos 3.1 bil. dol. Kinija šiuo metu pagamina 25 mil. tonų plieno, tačiau iki 1985 metų ji ketina pagaminti 80 mil. tonų, o dar tolesnėje ateityje planuoja pasiekti 180 mil. tonų plieno per

metus. Britanija pasiūlė Kinijai 2 bil. dol. paskola. V. Vokietija jau susitarė statyti Chitunge, netoli Pekino, 10 mil. tonų apimtį liejyklą. Japonija pažadėjo įsistie Kinijai apie 1,000 Nippon Steel bendrovės specialistų prižiūrėti statybos darbus.

Neatsilieka ir amerikiečiai biznierių. Lapkričio mėn. Pekine lankėsi City bank pirmininkas Walter Wriston. Kinijon vyksta ir Chase Manhattan banko delegacija. Pekine jau keliskart buvo Pennzoil naftos b-vės direktorius Hugh Liedtke ir Phillips Petroleum viceprezidentas W. Roberts. Jie tariai apie kinų naftos gręžinių išvystymą, nes Kinija jau naujus pramonės investavimus mokės nafta.

Pulman Kellogg bendrovė jau susitarė pastatyti 8 trašų fabrikus, o Kaiser Engineers iš Oakland, Kalif. pastatys dvi geležies kasyklas 180 mlytų nuo Pekino.

Nauja Kinijos valdžia atidarė sieną užsienio biznierių ir amerikiečių stengiasi neatilkti nuo japonų ir vokiečių, tik jiems kiek trukdo diplomatiniai ryšiai nebuvimas. Manoma, kad biznis pasaulis darys spaudimą prezidento Carterio vyriausybei ir į kongresą paaukoti Taivaną ir biznierių su komunistine Kinija.

Daugiau pabėgėlių Austrijoje

Viena. — Austrijos vidaus reikalų ministerija pranešė, jog šių metų pirmųjų šešių mėnesių bėgyje žymiai padaugėjo į Austriją pabėgusių komunistų valdomų Centro ir Rytų Europos piliečių skaičius. Nuo šių metų sausio mėnesio ligi birželio mėnesio imtinai, iš Centro ir Rytų Europos kraštų į Austriją pabėgo dvigubai daugiau žmonių, negu praėjusių metų tame pačiame laikotarpyje. Šešių mėnesių bėgyje, daugiausia žmonių — 465, pabėgo į Austriją iš Rumunijos, antroje vietoje yra lenkai 304 pabėgėliai, trečioje vietoje vengrai — 210 pabėgėlių. Rytų ir Centro Europos piliečiai dažniausiai pasirenka laisvę Austrijoje, pasinaudodami grupinėmis turistinėmis kelionėmis. Beveik visi ryžosi nebegrįžti į savo gyvenamuosius kraštus dėl laisvės stokos ir sunkių gyvenimo sąlygų.

Žydai išdaužė policijos įstaiga

New York's. — Pr.ėjusį šeštadienį Brooklyn'o gatvėje kažkas nužudė pagyvenusį žydą Pak'el'ą. Žiniai apie 2,000 piktų žydų, pasidūkus nariu, apsupo policijos nuovadą ir išbrovė vitus. Policijos 66-tos nuovados įstaiga buvo išdaužyta, nukentėjo baldai, įrengimai ir kompiuteriai. Susiėmimo buvo sužeisti 34 policininkai ir 5 žydai kurie reikalavo gatvės geresnės apsaugos visiems Brooklyn'o gyventojams.

KALENDORIUS

Gruodžio 5 d.: Sabas, Krišna, Vintilas, Alauta.

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Asele, Tolutis, Tautė.

Saulė teka 7:01, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, su pragiedrėjimais, temperatūra: dieną 35 l., naktį 15 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ. 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636
Telefonas FR 6-6429

SKRANDŽIO ŽAIZDOS GYDYMAS

Mediciniškus gaudus šalin meskim ir pradėkim šių dienų medicinos pajėgumu gydyti visokias negales.

Mediciniškas raginimas

Skrandžio ir dvylikapirštės žarnos žaizdos, trumpai kalbant, dabar vadinamos peptinėmis žaizdomis. Mat, skrandyje esamos druskos rūgštys aktyvuotas skrandyje esančias, vadinamas pepsinu, pragraužia vidinę sienelę skrandžio bei dvylikapirštės žarnos. Nuo to enzimo pepsino to žaizdos vadinamos peptinėmis žaizdomis (peptic ulcers). Šita žodį išidėmėme, nes gydytojai tik taip ir vadina skrandžio ir dvylikapirštės žarnos žaizdas. Lietuviai dažniausiai tokias žaizdas vadina vienu žodžiu — skrandžio žaizdomis. Tik kiek daugiau prailavinę ir ypač ant savo kailio patyrę tokių žaizdų buvimą, mėgina skirti skrandyje žaizdą nuo dvylikapirštės žarnos žaizdos. Būtinai reikia žinoti, kurioje vietoje žaizda randasi, nes skirtingai atsinešama į skrandyje žaizdą nuo tokios (peptinės) žaizdos dvylikapirštėje žarnoje. Mat, skrandyje tokia žaizda gali būti gėrybinė, ar blogybė (vėžinė). Jų gydymas, žinoma, visai skirtingas. Kai tuo tarpu dvylikapirštėje žarnoje žaizda beveik visada esti gėrybinė — ji visada gydoma vaistais, dieta ir sveiku užsiėmimu. Gėrybinė žaizda, skrandyje blogybė, ne žaizda visada tuojau operuojama. Tiek dvylikapirštėje žarnoje žaizda, tiek skrandyje tokia — gėrybinė operuojama tik retais atvejais — kai komplikacijos prisideda: kai nepasiduoda gydymui, kai nesulaikoma kraujuoja, kai nenulaukinama skauda, kai užanka tolimesnis kelias žarnon.

Kai be komplikacijos žaizda atsiranda dvylikapirštėje žarnoje ir kai gėrybinė žaizda be komplikacijos yra skrandyje — jos gydymas pradžioje be operacijos (konservatyviai). Pirma: reikalingas tokias žaizdas gydančių vaistų — dieta. Štai kas žinotina visiems dietos reikale peptinės žaizdos gydančių dvylikapirštėje žarnoje, tiek skrandyje esančias.

Dietinis peptinės žaizdos gydymas

Tuoju pristato įvairius patarėjus, norėdami maistu padėti peptinę žaizdą užgydyti. Kiekvienas pataria savaip. Pats lietuvis jau būna gavęs iš gydytojo patarimą — jis irgi kiekvienam atveju beveik kitoks. Taip ir kartais susimaišo žmogus — koks jam būtinai yra maistas, turintis sakysim, žaizdą dvylikapirštėje žarnoje.

Imkime pavyzdį, susirgo 42 metų amerikietis biznesieris ir atsigulė ligoninė. Jis skundėsi naktiniais skausmais ties duobute, kurie jį prikeldavo iš miego rytais labai anksti. Tas skausmas ir deginantis nepatogumas pranykdo tuojau kaip nors užkandus ar paėmus prieš rūgštis vaistų (antacidų). Apžiūrėjęs gydytojas rado tik skausmingumą, prisieliant ties duobute. Išmatose gydytojas susekė mažus kiekius kraujo, šiaip akimi nematomo, paslėpto (occult blood) — susekamo tam tikru tyrimu. Peršviečiant rentgenu viršutinę virškinimo kanalo dalį, buvo rasta pradžioje dvylikapirštės žarnos žaizda. Ligonis rūpinasi savo žaizdos liga ir prašo ypatingo maisto — specialios dietos žaizdai gydyti.

Šiame reikale atsiranda įvairių patarimų. 1. Sešis kartus valgyk per dieną, mažais kiekiais; 2. tris kartus per dieną valgyk ir einant

gulti užkask lengvo maisto; 3. tris kartus valgyk reguliarią valgi, visai neužkask eidamas gulti; 4. pieno ir grietinės gerk kiekvieną valandą lygiai abiejų po ketvirtį stiklinės (50 cc.); 5. mažai ašakų (liekanų) turintį maistą valgyk, visus prieskonius atmesdamas. Dar ir kitokių patarimų išgirs sergantis peptine žaizda žmogus iš savo geradarių. Kokį maistą jam patars šių dienų medicina?

Štai tas patarimas. Teisingas maistas yra — tris kartus valgyk reguliarią valgi, visai neužkaskdamas einant gulti.

Gydymasis nuo peptinės žaizdos praityje

Pusė tūkstantčio metų prieš Kristų, Hipokrato — medicinos tėvo laikais, sumalti perlai buvo naudojami nevirškinimo palengvinimui. Žinoma, tik labai turtingi ligoniniai galėjo gydytis mitais perlais. O perle medžiaga yra ne kas kitas, kaip kalcijaus karbonatas (kreida). Kur gi čia turtingas žmogus gydysis su kreida — perlai, tai kas kita. Taip yra ir šiais laikais: turtingieji važinėja kadiakais — mēto pinigus, užuot atliekamą centą su neturtingaisiais pasidalina.

Vėliau gydytojai Pliny ir Yound-

Pranė Sabaliauskienė, čikagieškė, šiais metais sulaukusi 92 metų amžiaus, Lietuvos sodyboje. Chicagoje, susikauptimo metu.

Nuotr. M. Nagio

ger patarė vartoti pieną dietoje, gydančią nevirškinimą (dyspeptinį simptomą). Dar vėlesniais laikais gyd. Cruveilhier gydė nevirškinimą gulėjimu lovoje, laukinių obuolių sirupu ir kartais nuo karto pridėjimu kelių delių prie šėinamosios angos.

Dar vėliau pradėta taikyti dieta, gydančią skrandžio žaizdos ligą terapijos būdu. Gydytojai ėmė kreipti dėmesį į tos ligos pagrindus. Nustatę skrandžio bei dvylikapirštės žarnos žaizdą gydytojai patarė griežtai keisti valgyto maisto. Čia reikia visiems atsiminti medicinišką tiesą: labai mažai yra mokslinių duomenų, kurie patartų — nurodytų, jog griežta dieta paspartina minėtų žaizdų gijimą. Iki šiol naudotas gydymas tokių žaizdų dažnai geriant pieną, maišytą pusiau su grietinėle mažais kiekiais, ypač tokioms žaizdoms kraujuojant — dabar mažai patartinas. Mat, yra aplinkinių duomenų, kad toks gydymas kartais gali būti žalingas. Nuolatinis per dieną gėrimas pieno ir grietinės sukelia gausų rūgštingumą. Šis nieko gero nesuteiks žaizdos gijimui. Ligonis perneš žaizdos ligą ir nemedicinišką gydymą.

Kai žmogus valgyt tik tris kartus per dieną — jo skrandyje pakils rūgštingumas tik tris kartus. Tai bus daug geriau, negu turint nuolat pakilusį rūgštingumą. Ketvirtas pakilimas rūgštingumo estį užkandus einant gulti. Tas naktinis rūgštingumo skrandyje pakilimas išaiškina, kodėl pary-

čiai tokie žaizdininkai skundžiasi skrandyje skausmais. Mat, rūgštingumas esti pakilęs dėl valgyto maisto einant gulti.

Nebūtinai valgytinas minkštas valgis

Taip pat nėra duomenų, patvirtinančių, jog mechanškai švelnus ir mažai prieskonių turintis maistas ar nevalgymas karšto ar šalto maisto kaip nors pagerina peptinių žaizdų gijimą. Čia, žinoma, ims priešintis visi dabar minėtas žaizdas turintieji ir savų patarimų prirašytas dietas valgantieji. Bet labai griežta žaizdos gydyti dieta yra be reikalo apsunskinti tiek pacientą, tiek jo šeimą. Nėra tyrimais patvirtinančių įrodymų, kad griežta dieta būtų patartina pacientui.

Jau Lietuvoje, vidaus ligų klinikoje, mums jauniems gydytojams buvo neįprastinis patarimas, atspausdintas vokiškoje mediciniškoje literatūroje, patariantis žaizdininkams valgyti normalią valgi ir gausiai jo dėti į skrandį. Laikas bėgo ir tie patys gydytojai dabar tiki, kad reikia pradėti žaizdininkus gydyti pagal dabartinę medicinos mokslo pažangumą. O jis, dietos atžvilgiu, yra seklantis: minėtoms žaizdoms sergantiems pacientams turi būti nurodyta valgyti per dieną tik tris normalius valgius, normalaus kiekio ir turinio. Valgomą turi būti būtinai reguliariu kiekvienu dieną tuo pačiu laiku, ne minute nepavėluojant ir nepaaukštinant. Vengti sergantiems tik tokio maisto, kuris paciento patyrimu jam yra nepriimtinas — sukelias jam vidurių nęgerumus. Prie tokių valgių galima priskaityti rūkytus, keptus, perdėtus aštrus — net sveikiems nepatartinas maistas. Kraujuojančiam neduodama jokio maisto per burną (maistina mas per venas). Paliovus kraujuoti — skystas maistas keletą dienų.

Tarp valgių užkandžiai vengiami

Naktinis ar tarp valgių užkandis vengtinas visiems žaizdininkams, nes aiškiai nustatyta, kad toks užkandžiavimas labai didina skrandyje rūgštingumą. Ypač reikia vengti užkandžių prieš einant gulti. Toks užkandis didins ir taip gausų skrandžio rūgšties išsiskyrimą nakties metu.

Čia ateina nemediciniškas šėtonas su savais alkoholiais, kavai ir tabakui vergauti patarimas. Bėgalvė to patarimo boja ir save žudo, tiesa, pamažu, gražiau kaip Gvajanoje. Štai keli tokie gydymai. Pacientas rūko du pokelius cigarečių per dieną ir geria dvidešimt puodelių kavos paroje. Kas tokiame patartina?

1. Kava ir tabakas turi būti pašalinti; 2. tabakas pašalinant, bet kava be kofeino mažais kiekiais vartotina; 3. Kava ir tabakas gali būti naudojami iki sotes kiek norint; 4. Tabako reikia vengti, bet kavos gali gerti kiek nori; 5. Kavos reikia negerti, bet gali rūkyti kiek nori; 6. girtauti yra lievuška ir nenuodėminga. Dar ir kitokių patarimų susilaukia žaizdomis sergas ligonis.

Kokį šiuo reikalu patarimą duoda šių dienų medicina? Atsakymas yra štoks: antras — reikia mesti rūkyti, o be kofeino kavos mažais kiekiais kartais leidžiama, mirštančiam be kavos, į ją įpratusiam. Už tai dabar atsprinkime nuo kavos ir tabako, kiekvienas lietuvis. Susitarkime ruošti parengimus be rūkalų ir kavutės. Laikas jau visiems liautis taip save žudžius su kava ir tabaku, kaip anie lengvatikiai save žudė su cianidu ir kitokiais nuodais bei ginklais Gvajanoje. Girtavimas yra lėta žmogžudystė — didelė civilinė ir religinė nuodėmė. Taip ir panašiai nuodėmiaudami mes ne kuo neatsileikame nuo Gvajanoje niekais save verčiusių.

Kai kurios vengtinės medžiagos

Kai kurių medžiagų prisieis vengti visomis keturiomis. Mediciniški tyrimai aiškiai nurodo, kad tolimesnis tabako rūkymas trukdo tiek skrandyje tiek dvyli-

Lietuvio sodybos Chicagoje, pažmonio metu gieda: Alfonsas Šidagis, Jonas Ramoška ir Adelė Duoblienė.

Nuotr. M. Nagio

LIETUVIAI FLORIDOJE Lake Worth, Fla.

LIETUVIŲ VEIKLA

Po gana karštos vasaros pas mus dabar oras labai malonus: diena temperatūra apie 80 laipsnių, o naktimis — apie 68-76 laipsniai. Atostogavusieji šiuo laiku jau antras mėnuo sugrįžo

kapirštėje žarnoje žaizdoms gyti. Salicylatai (aspirinas, anacinas, alkalcelzeris...) ir alkoholis visokių rūšių turi pranykti iš žaizdininko aplinkos. Nauji, necortisoniniai prieš uždegimą vaistai irgi sukelia virškinimo kanale (pas gyvuliukus) žaizdes. Tas sukelia nevirškinimą. Steroidai (cortisono preparatai) mažai turi įtakos ir skrandžio sunkos išsiskyrimą, gleivinės apsauga ir į kitus veiksmus, kurie sukelia ir palaido minėtas žaizdas.

Kava ir jos turintieji gėrimai (coca cola, pepsi cola...) yra vengtinai, nes jie sukelia padidėjusį skrandžio rūgšties išsiskyrimą. Vengti ir be kofeino kava. Tik įpratusiems į kavą ir be jos gyventi negalintiems leidžiama be kofeino kava, ir kaip tik mažais kiekiais.

Išvada. Nereikia valgyti kenksmingų žaizdai dalykų ir rūkyti bei svaigintis. Galima žaizdininkui valgyti normalus maistas ir reikiamas jo kiekis, bet tik tris kartus valgant ir nieko tarp valgių ir einant gulti neužkandant. Žinoma, reikia gerai sukratyti kiekvieną kasnį, ramiai gyventi — dėl dulkės nesijaudinti ir imti savą artimųjų taip patarnauti, kaip norime kad jis mums talkintų. Naujas idėjas medicinoje priimkime visa širdimi tik iš mediciniškai šaltinių, o ne iš "avies pėdėlės" — visokių laikraštinių. Su Maironiu žinokime, kad nesulaikysime naujo — mediciniškai teisingo kilimo, nors jis pasveikint būtų bausis: savo naudai atmesime visas senoviškas netiesas, nors ir labai mums prie širdies esančias — ir imkime eiti teisingu medicinišku keliu, nors jis mums ir labai naujoviškas, neįprastas pasirodys. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiskaityti. The Journal of Medical Challenge, November 1978.

AMERIKOS LIETUVIŲ KULTŪROS ARCHYVO

— "ALKA" — Putname, Conn., praplėtimo statyboms
ligi dabartinio laiko auksio:

2 asmenų po 5000 dol.; 13 asm. po 1000 dol.; 1 — 550 dol.; 9 po 500 dol.; 2 po 400 dol.; 1 — 250 dol.; 1 — 250 dol.; 4 po 200 dol.; 1 — 55 dol.; 19 po 50 dol.; 36 po 25 dol. ir daug asmenų mažesnes sumas. Alkos priestatas jau po stogu ir pradėdami vidaus

irengimai, tačiau tam reikia pinigų. Irenigimai būtinai ir skubūs vien esamoms muziejui vertybės apsaugoti. Aukos siųsti: Alka, P. O. Box 608, Putname, Ct. 06260. Aukos galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.

LIETUVOS KATALIKŲ BAZNYČIOS KRONIKA IV-sis tomas. Pogrindžio leidinys. 478 pusl., minkšti viršeliai. Išleido Lietuvos Katalikų Baznyčios Kronikoms leisti Sąjunga, Chicago, 1978. Kaina su persiuntimu \$4.91. III. gyventojai prideda ekstra 20 ct. taksų.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00. Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	U.S.A. 37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisyti nusiūdo. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Philadelphia, Pa.

KOPLYTSTULPIO KILMĖ IR JO ATEITIES PROBLEMOS

Šią temą analizuos Temple universiteto prof. Romas „Viesulas“ gruodžio 3 d., po lietuviškų mišių, kurių pradžia 10:30 val. ryto, Sv. Andriejaus parapijos salė.

je, 19-oji ir Wallace g-vės, Philadelphia, Pa.

Kviečiame visus į šią paskaitą atsilankyti. Rengėjai yra Philadelphia ateitininkai.

J.K.

— Chicagoj yra 900 vais-tinių.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija.

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford

Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jel neatsiliepla skambint 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Avenue.

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad.

6 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad., nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670.

Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv., ir penkt.

1:00 - 5:00 val. popiet. treč. ir šešt.

tik susitarus.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą; pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt.

10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir

Emocinės ligos.

CRAWFORD MEDICAL BLDG.

6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt.

nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val.

vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

7110 W. 127 St., Palos Heights

Tel. 361-0730

Valandos pagal susitarimą

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7

Užkurus treč. ir šeštad.

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienius.

Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvio gydytojas

3925 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir

penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8

val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto

iki 1 val. popiet.

Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

DR. J. MEŠKASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

71-os ir Campbell Ave. kamp.

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir

penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

RŪPESTIS AR VILČIŲ PRATĖSIMAS

Trisdešimt penkerius metus (išsikūręs 1943 m. lapkr. 25) ištesėję savo darbuose ir tiksluose, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIKas) yra atsistojęs prieš svarbų klausimą: kaip tęsti savo veiklą ateityje, kai laikas naikina jėgas ir priešas griauja darbus? Viešojo politika šiuo metu neteikia aiškesnių vilčių pagrindiniam tikslui — Lietuvos laisvės pasiekimui. Tuo atveju ir politinė institucija ieško naujų kelių pro politinius skyrimus, nors ir tai kasmet darosi vis sunkiau ir problematiškiau.

VLIKo veikloje vieni nori išlaikyti status quo (esamą būklę), nes jiems atrodo, kad bet kokie pakeitimai reikšia institucijos griovimą ir lyg naujos kūrimą. Tikrovishiau ir politinės pažiūros žvelgiantieji nori bent tokių pakeitimų, kurių reikalauna gyvenimo tikrovė. O svetimos i-takos veikla ne tik nuotaiką iš-eivijoje, bet didina ir tautos per-siskyrimo tarpą. Anapus geleži-nės uždangos pasilikusios tautos troškimai skiriasi nuo šiapus gy-venančių, nors nė vieni negali pasiekti aiškesnių laimėjimų, kai jėgos yra persilpnos ir kliūtys di-desnės už geriausius norus.

VLIKui susirenkant i seima trisdešimt penkerių metų gyva-vimo sukaktę, šie ateitį liečią klausimai iškyla visų aštrumu prieš kiekvieno patrioto mintis. Išeivijos dauguma nori lais-vės pavergti tautai ir nori išlai-kyti laisvės idealus išeivijoje. Iš-eivija siekia stiprinti savo veiklą, kiek jos dar reikės kovai už tau-tos išsilaikymą vergijoje ir išeiv-ijos išsilaikymą prie savo kamie-no.

Gal seimas šių klausimų neiš-spręs, bet jis ieškos bendros kal-bos ir bendrų kelių tai lietuvių visuomeni, kuri dabarties tik-rovėje nori išlaikyti pavergtųjų viltis. Tų vilčių žadinimas šian-dien yra didelis rūpestis institu-cija, kuri dar gali kelti laisvės i-dealus net dabartinėse sąlygose. Susirūpinti ypač reikia, kad ma-žiau lietuvių nubyrėtų nuo tau-tinio kamieno ir vis daugiau jų įsijungtų i pozityvią veiklą taut-s ateičiai.

Neatnaujinamj namai, net is-toriniai paminklai trūnija ir griū-va. Tas pats yra ir su organi-zacijomis bei institucijomis. Šios tiek pajėgios, kiek randa naujų jėgų, galinčių su nauja energija ir naujesniais būdais imtis net sunkiausių darbų. Tai ypač svar-bu institucijai, kuri rūpinasi ne sauro būrio žmonių interesais, bet siekia visos tautos tikslų ir mėgina atitikti jos troškimus.

Laisvė nėra privilegija, o žmo-gaus teisė. Laisvės troškimas yra tautų ir žmonių šventa teisė. Už laisvę kovoja tautos vergijoje, kalėjimuose, okupacijose ir per-sekiojimuose. Lietuvių tautos da-lis laisvę gina net Sibiro taigose ir išeivijos pagairėse. Atsakyti i šiuos lietuvių tautos troškimus, juos patenkinti ir yra sukurtas VLIKas, kurio pagrindinis tikslas kalbėti ir veikti tautos vardu, nu-rodyti geriausias priemones ir jungti stipriausias pajėgas pa-vergti tautai siekti laisvės.

VLIKas daugiau ar mažiau jau kalbėjo trisdešimt penkerius metus. Ne visada tie veiklos me-tai buvo pakankamai našūs, bet institucija savo tikslo neišsižadė-jo. Keitėsi vadai ir vadovybės, keitėsi nuotaikos ir veiklos barai, bet jo tikslai nėra pasikeitę, nes nepasibaigė tautos kančios ir ver-gija, nepasikeitė ir išeivijos dalies rūpestis savo palikta tautai ga-

limais būdais pagelbėti. Kartais ir VLIKo horizontali net jo va-dams pasidarydavo neaiškūs, bet jie vis mėgino atsiliepti i gyven-i-mo reikalavimus ir ieškoti ge-riausių būdų savo žygiams nepa-lanki tikrovę keisti tautos lais-vės kryptimi.

Kaip ankstyvieji, taip ir šis seimas negalės tik žvelgti i lai-mėjimus ar pralaimėjimus. To ir nepakaktų, nes praeities apžvel-gimas nėra naujų kelių suradi-mas. Bent šiame suktuviniame seime reikės ištiesinti kelius, kad jais tautos vardu galėtų eiti da-ugiau tautiečių, galinčių savo in-tektualinį pajėgumą aukoti pa-vergtos tautos laisvei. Seimui rei-kės ieškoti tinkamų vadovų ir darbininkų, kurie netrukdytų laisvės kelio, o kaip tik jį pra-plėstų, succmentuotų, atnaujintų ir laisvės idealų vardu jungtų tautiečius išeivijoje.

VLIKo seimui reikia linkėti geriausių sprendimų, išplaukian-čių iš nuosirdžių šio meto reika-lavimų svarstymų. Bet taip pat reikia linkėti pamatyti ir priešų kėslus, kuriais norima sunaikini-ti ne tik šios institucijos autori-tetą, bet ir pasitiekimą sava tau-ta. Tiek priešas anapus geleži-nės uždangos, tiek ir šiapus prieš seimą lenda iš urvų ir knisasi po laisvės pamatus. Jų tikslai yra aiškesni, negu jie moka žodžiais išreikšti.

Prieš "Lietuvos Katalikų Baž-nyčios Kronikas" kovoja priešas anapus ir šiapus uždangos. Oku-pantas visomis pastangomis nori sunaikinti laisvą pavergtos tau-tos balsą, skambantį pagrindžio spaudos puslapiu, kaip "Kroni-kų", kaip "Aušros" ar "Varpo". Ši spauda parodo visos pavergtos tautos kančias ir persekiojimus, visos tautos lūkesčius ir kovas ir nusikaltimus tų išdavikų ir pa-taikūnų, kuriuos anot "Tėviškos Žiburių" komunistinė sistema padarė žmogų žmogui vilku. Jų žodis yra skirtas laisvajam pa-sauliui, bet tik tam pasauliui, kuriuo pavergtieji pasitiki ir iš kurių nelaukia išdavimo. Puldami šią slaptąją spaudą ir kartu VLIKo informaciją už tai, kad atveria tautos žaizdas, okupanto atstovai parodo savo tarnybos tikslus ir pasiūlo pagalbą oku-pantui greičiau sunaikinti dėl laisvo žodžio gyvybėmis rizikuo-jančius tautos didvyrius.

Okupantas norėtų slapta spau-dą sunaikinti, kad jo darbai ne-būtų atskleisti pasauliui. Jo pa-gelbininkai daro tą patį, norėda-mi jos įtaką sustabdyti ar ne: su-sekti, kaip ji pasiekia laisvąjį pa-saulį, kaip ji patenka i lietuvišką laisvą spaudą ir institucijas. Ta-čiau tie, kurie gauna pagrindžio spaudą, ir tie, kurie ją siunčia, žino taip pat, kuo gali ir kuo ne-gali pasitikti.

VLIKo pagalba pratesti jų troškimus yra jo tikslas ir parei-ga. Nuo to jo neturi atgrasinti nepasaukti, bet apsimetę vadai, kurie dėl takto ir atsakingumo už savo žodžius stokos patrio-tizmo vardu skleidžia neapykan-tą ir, netikros pagarbos rūlais apsiuždami, tik išnaudoja juos prieš savo tautą.

Tikime, kad VLIKas atsispirs priešų kėslams, atnaujins savo kelius, nauju ryžtu paskatins sa-vo vadovus degti veikloje ir už-degti laisvės kovai išeiviją. Pa-vergtos tautos viltys iš jo veiki-los laukia paramos ir pasitiekėji-mo. Mūsų parama šiai instituci-jai — tai jungimasis i bendrą darbą Lietuvos laisvę ir pagalbą tautai jos likiminiame kely.

P.S.

AUSRINĖ

Daugeliui mūsų atpažįstama Ausrinė — tai artimiausia Že-mės planeta Venera. Ji skrieja vidutiniškai per 41 milijoną ki-lometrų arčiau Saulės, todėl dangaus skliaute niekada nenuto-ista nuo jos daugiau kaip per 48 laipsnius. Šviesumu pralenk-

dama pačias ryškiausias žvaigž-des, ji spindi rytais prieš saulę-tėkai arba pati pirmoji sužim-na tamsėjančiame po saulėly-džio dangaus skliaute. Dėl to lietuvių, kaip ir daugelis kitų tautų, nuo seno ją vadina dviem vardais, Ausrine arba Vaka-rine.

SIEKIMAS VYRAUTI PASAULYJE

Sovietų Rusijos svarbiausias tikslas — vyrauti pasaulyje

GEDIMINAS GALVA

Zymiai įdomesnis ir kiek sklan-desnis A. Kosygino XI. 4 kalboje yra tarptautinės politikos klau-simų narpliojimas.

Jis pradeda nuo Sovietų Sąjun-gos imperializmo, dangstomo tarptautinio socializmo išgalėji-mu, kova prieš vakarietiškoji po-litinį monopolį, įtamos maži-nimui, svetimų karinių jėgų apval-dymu ir tik Maskvai priimtina taika.

Pranešėjas taria: "Štai jau da-ugiau kaip šešis dešimtmečius ta-rybinės valstybės užsienio politi-ka tarnauja kilniems socializmo ir taikos idealams". Tų "idealų" priedangoje pavergtas Pabaltijis, apiplėšta ir savo tikslams pajung-ta Suomija, uždėta politinė lėte-na pietrytinėje ir centrinėje Eu-ropoje užgrobtos ūkiškai bereikš-mės Japonijos salės ir daromos įvairios politinės painiosios piet-rytinėje Azijoje, Afrikoje bei Pie-ty Amerikoje. Tiesa, šių tikslų i-gyvendinimas dar nėra sklandus ir pilnutinis. Kai kurių "taikos idealų" įgyvendinimas dar vis delsiamas, nes randamas pasiprie-šinimas savo leteną uždėti.

Sutartis su Vietnamu

Tik vienu sakiniu teusiminta Varšuvos santarvė "tapusi dar-nešne ir veiksmingesne". Zymiai daugiau dėmesio skiriama Viet-namui: "Galvodami apie bičiu-lius, pirmiausia apie vietnamie-čių liaudį, ginančią nepriklausomybę nuo Pekino kėslų".

Vietnamas tapo svarbiausiu at-sparos tašku pietrytinėje Azijoje. Sovietų Sąjunga XI. 3 pasirašė su Vietnamu draugystės ir bendra-darbiavimo sutartį, kurios 5 str. pasakyta: "Rėms teisingą kovą už galutinį visų formų kolonia-lizmo ir rasizmo panaikinimą, A-zijos, Afrikos ir Pietų Amerikos kovą prieš imperializmą". Kodėl ten įepta Afrika ir Pietų Ame-rika?

Užmojai platus, nes apima vi-sus žemynus, kuriuose Maskva siekia vyrauti. Kas tas imperialis-tas? Ogi komunistinė Kinija, "kuriuos vadovybė pradėjo beato-dairiškai bendradarbiauti su at-žagareiviškoms pasaulio jėgomis". Toliau seka grasinimas: "Politika, kurios tikslas drumsti rimtą pasaulį, turi būti pasme-rtas ir jai reikia duoti tvirtą atki-rtį".

Pranešėjo žodžiais, Kinija u-ri užmegzti gerus santykius su Sovietų Sąjunga ar sulaukti smū-gio.

Helsinkio susitarimas

Keistu sutapimu kai kurių JAV lietuvių politiniai sapaliojimai vi-siškai sutapo su A. Kosygino

teiginiais: "Poslinkių i gerą pusę įvyko Europoje, taika pasidarė kur kas tvirtesnė, kai sėkmingai pasibaigė visos Europos pasitari-mas Helsinkyje, nes išsipleto ben-dradarbiavimo mastas". Tos pa-šios srities pasitarimus Belgrade pranešėjas nutylėjo. Čia mūs-i-kiai sugebėjo pralenkti maskviš-kį, kai lakstė besigirdami, lyg tuščioj pūslėj žirniūs barškinda-mi: mes laimėjome Belgrade. Kas gi ten laimėta mūsų bylai?

Sovietų Sąjunga turi pagrind-o girtis sėkmingu Maskvos im-perializmo ir jo pasekės — dabar-tinių sienų pripažinimu. Visa ki-ta, kas nenaudinga Sąjungos vai-nuotojams, išpraudė "nesikiš-i-mą i valstybės vidaus reikalus".

Įtamos mažinimas

Pranešėjas daug kalbėjo apie karinės įtamos mažinimą ir tai-ką pasaulyje. Deja, jis tebesiekia "tarybinės taikos" kitų sąskaita. Jis net pasigyrė: "Tarybų sąjun-gos ginkluotosios pajėgos turi vi-sas priemones smogti bet kuriam užpuolikiui". Apsigyrėžęs pakarto-tinai paneigė tarybinės kariuo-menės grėsmę, Europoje, bet rei-kaletavo ten ginklų pusiausvyros, kuri "susiadariusi šiuo metu".

Jo kalboje buvo iškeltas šalių pasitikėjimo reikalas. Nepasitike-lius, pirmiausia apie vietnamie-čių liaudį, ginančią nepriklausomybę nuo Pekino kėslų".

Suprantama, šis siūlymas yra prieštaringas anksčiau pranešėjo minėtam: naudotis ginklų pu-siausvyra. O toji pusiausvyra ga-

li būti lengvaj-pažeista, jei nebus apsiginklavimo priežiūros, kuri gali būti laikoma iškisimu i ki-tos valstybės vidaus reikalus.

Santykiai su užsieniu

Santykiai esą gerj su visais So-vietų Sąjungos satelitais, kurių skaičius vis didinamas. Pradžio-je tenkinosi 6 Europos kraštais, dabar jau Sovietų Sąjungos ūki-nėn ir karinėn bendrijon įjungė Mongoliją, Vietnamą ir Etiopiją.

Pranešėjas pareiškė: "Mes karš-tai pritariame revoliucinėms Af-ganistano, Angolos, Etiopijos, Mozambiko ir kitoms tautos, neseniai stojusioms i naujo gyve-nimo kūrimo kelią. Mes glau-džiai bendraujame su tautinėmis Rodezijos ir Namibijos jėgomis".

Pasak pranešėjo Sovietų Sąjun-ga glaudžiai bendradarbiauja su Artimųjų Rytų valstybėmis pri-versti Izraelį atitraukti kariuo-menę iš 1967 m. užimtų sričių.

Su Vakarų Europos valtybė-mis, esą, santykiai plečiami. Varšuvos santarvė stiprinanti taiką Europoje, kai "Šiaurinio Atlanto santarvės vadovybė tebekursto baimę dėl Tarybų Sąjungos poli-tikos. Tokia politika negali prisidėti prie taikos Europoje, Afriko-je ar kur kitur".

Blogiausi Sovietų Sąjungos santykiai esą su Kinija.

Baigiant pranešimą dar kartą kartojė: "Tarybų sąjunga siekia toliau stiprinti naudingus ryšius su Azijos, Afrikos ir Pietų Ameri-kos šalimis. Tie "naudingi santy-kiai" reikšia kūrimą naujų Sov. Rusijos satelitų. Su jais pasirašo-mos draugystės ir bendradarbia-vimo sutartys. Lapkričio 20 tokia sutartis pasirašyta Maskvoje su Etiopija.

Apie santykius su JAV tik ne-noromis teusiminta. Jos turin-gos veikti taip, kaip reikalauja atsakomybė visai žmonijai, su-prasti — Maskvai.

Vakarų Vokietijos įmonėse pokario metais dirbo daugybė užsieniečių, ypač turkų. Sumąžėjus darbams, dauguma jų turėjo sugrįžti i savo tė-vynę, kurioje reikišiai didelis skurdas.

LATVIJOS UNIVERSITETO SUKAKTIS

Latviai mini savo universiteto 59-tas metines

AL. TENISONAS

Po visą pasaulį išsisklai-džiusios latvių kartos šiais me-tais mini Latvijos universiteto į-steigimą. 1919 m. buvo įsteigta Latvijos aukštoji mokykla, 1922 m. naujai pavadinta Latvijos u-niversitetu, su 110 dėstytojų ir 940 studentų devyniuose fakul-tetuose. Laikui bėgant, fakultetų skaičius pasiekė 12, o studentų — 8766, jų tarpe 2455 moterys. Anksčiau Rygos Politechnikume nebuvo nė vienos studentės.

1939 m. iš LU atsiskyrė žemės ūkio fakultetas su miškininkys-tės skyriumi, kai Mintaujoje buvo įsteigta Žemės ūkio akade-mija. Tai buvo laikas, kada lat-viai išdidžiai skaitė Tautų sąjun-gos statistikos žiniuose, kad Lat-vija turi 30 studentų 10,000 gy-ventojų ir aukštojo mokslo srityje užima pirmą vietą pasaulyje.

Tik mokslui prasidėjus, bet ka-ro audroms vis dar šėlstant Lat-vijoje, 72 proc. studentų stojo gin-ti tėvynę. Bermontui puolant Ry-gą, 14 granatų pataikė i Aukštą-ją mokyklą. Laisvės kovose žuvo 17 studentų ir viena studentė, bet tie tūkstančiai, kurie mokėsi universitete ir žuvo kovodami su komunistais, nėra suskaičiuoti.

Iki 1940 m. sausio mėn. 1 d. akademinį laipsnį LU gavo 7183 absolventai, tarp jų 2183 mote-rys. Valstybė studentų mokslini-mui kasmet skirdavo apie 2 mil. latų. Uoliai veikė studentų iš-rinkta Studentų taryba, prie fa-kultetų — studentų mokslo kor-poracijos.

Latvijos universitetas buvo at-skiras mokslo pasaulis savo stu-dentams, savo tautai. Bet jo am-žius buvo trumpas. Jau 1940 m., rusams įsiveržus i Latviją, LU auļoje skubiai buvo prideng-ta balta marmorinė lenta su įkal-tu joje sūkiu "Scientiae et Pat-riae" ir iš Maskvos atsiusto rau-donojo rektorius įsakymu iš U-niversiteto buvo pašalinta 70 mokslo dėstytojų ir apie 1000 stu-dentų kaip "neatsakančių" nau-jiems uždaviniams.

Kas dabar rusų okupuotoje Ry-goje liko iš universiteto? Mark-sizmo dogmomis prigrūsta moks-lo įstaiga, kur ne tik mokslo pro-grama, bet ir visus mokslo daly-kus pagal rusų planus ir grafikas nusako kompartija, nes visur gi reikia įrodyti "didžios rusų kul-tūros pranašumą įtaką" latvių tautai, jos istorijoje ir kalboje.

Universiteto 59-as metines mi-nint, laikraštis "Latvija" rašiny-ję prisimena reikšmingus žo-džius, kuriuos 1918 m. liepos mėn. 11 d. Rygoje pasakė Aukš-tosios mokyklos sekcijos sueigoje prof. P. Zalītē:

"Nors Latvija yra replėse, bet nenustosime drąsos — kova dar nebaigta! Laisvas apsisprendimas tegu būna mūsų reikalavimas. Tai yra kiekvienos tautos įgimta teisė. Pradžios, vidurinės mokyk-los ir aukštoji mokykla turi būti nacionalinės ir tai mes drąsiai turime pasakyti okupantams. Vi-sas pasaulis turi žinoti kas mes esame ir kad mes norime tau-tos apsisprendimo teisės, norime latviškų mokyklų ir latviško uni-versiteto".

Profesorius, bekalbėdamas bu-vo taip įsismaginęs, kad nepaste-bėjo, kad i sueigą buvo atėjusi vokiečių karinė žandarmerija. Ar dabar, po 60 metų, latvių profeso-rius ką panašaus išdrįstų pasaky-ti viešpataujant rusų čėkos režimui?

Šių 50-jų metų progą mag. iur. K. Vanags, universiteto ab-solventų sąjungos valdybos pir-mininkas, sveikina visus tuos, ku-rie kadaise buvo tos šviesos pi-lies steigėjai, bei šviesos sklėdė-jai ir tėsia senos kartos pradėtą darbą.

Apie tuos, kurie susmulkėjo ir sąmoningai vengia įnešti savo dalelę i tautos aruodą, ryškų i-vertinimą jau seniai seniai yra pasakęs rašytojas Kronvaldu A-tis: "Kur žmogui gerai, ten jo tė-vynė. Kur ji mažiausiai varžo, ten jam žydi laisvė. Bet kuris taip kalba, tas žiūri tik i savo pilvą ir savo užgaidas, tokiems tėvynė ir laisvė yra tik tušti žodžiai".

KINŲ PAPROČIAI

Įvairius gėralus kinai mėgsta karštus, sriubą valgo vaikų pa-baigai. Mes — visiškai priešin-gai.

Kinų kompasas rodo ne šiau-rės, bet pietų ašigali.

Pirštų nagai kinams patinka kuo ilgesni. Kai kas juos už-siaugina net iki 10 centimetrų ilgio. Mes įpratę galvoti, kad tik raganoms ir raganams to-kie nagai tinka.

Susituokę kinai žiedą mūvi ant dešiniosios, o mes — ant kairiosios rankos.

Jie, kaip ir žydai, iš dešinės kairę, o mes — priešingai.

Mūsų paskutinis knygos pus-lapis, o kinams yra pirmasis.

P. Urbaitis

13 COLIŲ SNIEGO

Chicago, apylinkėse kai kur penktadienį iškrito iki 13 colių sniego. Audra buvo stipri ir penktadienį popiet išvakarėse buvo uždarytas O'Hare aerod-romas.

LANGAS I SAULĖLEIDĮ

Romanas

P. MELNIKAS

5

Viktorija tačiau kažką įtarė. Tikriausiai...

Po tos nakties apsilankydama čia, atrodė, kad ji kažką svarstė. Matėsi, ji buvo susirūpinusi, proto rateliai jai sukosi kažką planuodami. Pridengti tam ji įstaigoj susisuko dirbtiną, labai atlaidžią šypsenėlę, bet jis ją gerai pažinojo... Kažkada ji mokėjo būti ir patraukli, Miunchene buvo dar graži. Ji turėjo jau gan tipiską žmonos veidą ir standartinę figūrą. Žiūrint i ją, jo akys dar tarsi pailsėdavo, bet ji nesukel-davo jam džiaugsmo, kaip Dora, kurios balsas ir judė-siai buvo tokie jauni. Dora buvo taip gundančiai rami ir kartais paveldgavo su keista rimitin.

Po šios minties Andrius pakėlė galvą. Šalia praeinantis Novakas jam šyptelėjo atgal. Novakas kažką pasakė vienam išžiniūriui. Tas pakilo ir pradėjo raustis, kažko ieškoti. George visuomet kažko ieškodavo. Nesulaukdamas Novakas vėl grįžo i savo stiklinį kabinetą. Andrius pro stiklą matė, kad Novakas buvo ramus. Nieko neatsitiko, nes jis nei rū-kė, nei kimšosi pypkę, nei nervuodamasis nesivalė na-gų.

Novakas vilkėjo sportiška. Tas išplaukė iš jo "nepersistengimo" kulto. Net posėdžiams nesirengė ypatingai kaip kiti. Tur būtų, jis nemėgo iškilnių, nežino kaip keisti nei asmenybės kitai rolei tinkamu ap-sirengimu. Kita priežastis — bijojo būti palaikytas ir išsipūtiusi žmogum. Vilkelio jis aštrių spalvų marški-nius, kaklaraiščius ir savo sportinm manierom norė-jo gal pasirodyti esąs "geras žmogus"? Ne tik namie, atostogose, bet posėdžiuose ir šitoje salėje. Seniau jis laikė labai dekoltuotos moters nuotrauką ant stalo, po pakėlimo ji buvo jo stalčiuje.

Novakas šnekėjo su George, jie net juokavo. Po seno pokalbio stikliniame jo kabinete dar šandien jiems liko draugiškų sakinių. George, kažką atradęs, nuėjo ir padėjo Novakui panosėj ant stalo.

Nėra kuo rūpintis, Andrius galvojo. Krizė dar nė-ra tokia rimta.

Novakas vėl išėjo salėn iš savo kabineto. Apsukęs ratą, jis tarsi įstrigo. Pristojęs prie kavos automato jis ilgai maišė jai plastiniu šaukšteliu. Po to, lėtai ger-damas, jis pajudėjo, prie vieno stalo pristojė ir, kai Andrius nuleidęs galvą punktyru žymėjo statybos pa-žangą grafoj, Novakas sustojo prie jo.

— Tai vis užsiėmęs?

Novakas mokėjo visus gerai nuteikti, visuomet pagirdamas.

Novakas norėjo būti geras — tarnautojų draugas, "vienas iš jų", "buddy". Tarnautojų nesukubino. Kas uždelsdavo, jis ištiesdavo pagalbos ranką. Priskirdavo jam daugiau žmonių.

Ir dabar jis apie tai Andriaus paklausė:

— Tau reikės daugiau rankų?

— Kol kas ne.

Andrius rodė jam ir aiškino, kaip klostasi jo dar-bas. Nebuvo tik aišku, ar Novakas visu tuo domėjos? Gal būtų...

Kaip su personalu? Kaip reguliuojies? Kada tau reikia daugiau pagalbos?

— Pirmadieniais, penktadieniais, gal būt.

— O ilgesniam laikotarpiui?

— Mėnesiais, galvodate?

— Ir dar ilgiau...

Andrius susimąstė. O. Novakas, nieko nesulaukęs, su kavos puodeliu jį pakvietė pas save. Burbtelėjus "eime, panagrinesim..." šnekučiuodami jie abu įėjo i Novako stiklinį kiubiklą.

— Prisėsk, — kabinete Novakas pasakė, gerda-mas kavą. — Administracija, gal žinai, ieško atsaky-mų i personalo taupymą. — Andrius pažudėjo. — Ne. Nieko ypatingo. Taveš tai neliečia. Jie ieško darbo me-todų ekonomizmui. Norėtų pailumų iš senesnių tarnautojų. Supranti?

— Suprantu.

— Aš pats jiems galiu tik bendrybėmis šnekėti. Išgirdęs iš jūsų, kai ką pasiūlyti. Bet aš specifiskai jų nenustebinsiu. Nes nežinau.

— Kažin ar ką tu galima labai nustebinti? — Nustebės gal tik ekonomizacijos paliesti tarnautojai, ironiškai svarstė Andrius.

— Čia ir yra problema. Taip. Gal parengtumėte kelias idėjas? Taip, kaip pats matai? Tokia prasme? Ir projekcijas i ateitį, i priekį, kiek, kiek nusimani. Sur-šes kiek darbų yra dabar, pridėk kiek rankų reikia, kas numatoma, pramatoma ir kaip galima ekonomizuoti. Ypač, kiek toks procesas pakenktų darbų rūšiui ir dar-bų našumui...

Matėsi, kad Novako kalba buvo eksploracinė, ieš-kanti ir išspūdių apie tai, kas vyko bendrovėje. Tai buvo gal dalis to, apie ką buvo kalbama didžiuosiuose posėdžiuose už durų jau beveik kas savaitę penktadie-niais. Tai štai, kas tuose posėdžiuose buvo šnekama!... galvojo Andrius. Pasitarimai vyko apie ekonomiškumą pasiskirstymą, ir tai išaiškino, kodėl kėdės tuštėjo ir nežinia kurios dar išuštės?

(Bus daugiau)

TRISDEŠIMT METŲ

Regensburgo — Scheinfeldo mokinių
ir mokytojų suvažiavimas

JUOZAS MASILIONIS.

Pranas Mašiotas yra parašęs daugybę vaikams suprantamų ir mėgiamų knygelių. Kai kritikai stebėjosi, kaip jis, senas būdamas, taip moka įsigyventi į mažųjų pasaulį, atsakymui parašė knygutę "Ir aš mažas buvau". Suvažiavusiems Regensburgo — Scheinfeldo gimnazistams ir gimnazistėms turui prisipažinti, kad ir aš kažkada gimnazistu esu buvęs. Paveikė, iš šimtų gimnazistų prisiminimų leiskite jums pasakoti, kurie labai glaudžiai susiję su jumis ir su mūsų suvažiavimu.

Pirmasis prisiminimas. Būdamas jaunesniųjų klasių gimnazistas, esu matęs keletas ankstesnių Panevėžio gimnazijos abiturientų vinječių. Pirmiausia man metėsi į akis du skaičiai: baigimo metų ir skaičius atėties metų, dažniausiai po dešimties metų. Pirmasis skaičius, reikškęs baigimo metus, buvo aiškus, bet antrasis, reikškęs metų, buvo nežinomas. Ir sužinojau, kad antrasis skaičius reikškęs metus, kuriais ta laida nusistatytą dieną yra pasibaigę susitikimai. Taigi baigusiems susitikti po keleto metų buvo jau tradicija ir Lietuvoje. Mes, čia susitikdami, tą tradiciją tęsiame.

Antrasis prisiminimas. Mano mokytojo ir direktoriaus kun. J. Lindės Dobilio literatūros pamoka apie Vionulio novelę "Grįžo". Esu dėstęs tą novelę ir joms. Pirmąsiminkime trumpai jos turinį ir pagrindines mintis.

Toje novelėje pasakojama, kaip pasenęs ir ligotas Petras Janulis po trisdešimt metų grįžo į savo tėviškę. Išlipa iš traukinio.

— Trys dešimtys metų... — prašnabzdėjo Janulis ir atsiminė, kaip prieš trisdešimt metų, tėvų ir sesers lydimas, išvažiavo iš savo parapijos miestelio dar jaunais, sveikais, gražus, energingas kupinas vaikinai. Išvažiavo trumpam laikui pasižiūrėti žmonių, pamėginti laimės. Išvažiavo, žadėdamas vėl sugrįžti ir gimtąjį sodžį. Ikyko kitaip. Išsiblaškė svetimose kraštuose trisdešimt metų, grįžta į tėviškę pasenęs, nusivylęs, sergąs...

Pasiramdęs vėžė, važiuoja į tėviškę, mato daugybę atmainų.

— Trisdešimt metų, trisdešimt metų... — tartum dundėjo ratai po akmenis.

— Trisdešimt metų, — stebėjosi, visais lapais drebėdama epusė.

— Trisdešimt metų, trisdešimt metų, — stebėdavau aš, pats, beklaušdamas dėstymo ir beskaitydamas novelę. — Trisdešimt metų nematyti savo gimtinės, savo tėvų, brolių, seserų, kaimynų, jaunystės draugų. Juk tai baisus dalykas. Trisdešimt metų nematyti savo klasės draugų? Tik dabar supratau, kodėl beabėgią gimnaziją susitardavo susitikti po keleto metų.

Susitarė ir manoji klasė susitikti po 13 su puse metų. Kalėdų antrąją dieną Panevėžyje. Kodėl po 13, o ne po dešimt kaip paprastai? Todėl, kad šis skaičius šovė vienam klasės draugui į galvą, kaip mandresnis už dešimt. Ir tada jau žinojome, kad yra velnio tuzinas.

Kai atėjo susitikimo diena, aš buvau ne su savo klasės draugais Panevėžyje, o su jumis Scheinfelde. Datas betgi neužmiršau ir tą dieną vis galvoju, ar suvažiuoja šiandien mano klasės draugai ar ne. Viena betgi žinojau, kad ten, be manęs, nebūs ir mano geriausio draugo, nes jis 1941 m. buvo išvežtas į Sibirą. Vėliau sužinojau, kad susitikimas neįvyko.

— Trisdešimt metų, trisdešimt metų, — kartojame ir mes, buvę Regensburgo Scheinfeldo lietuviškos gimnazijos moky-

tojai ir mokiniai, susirinkę draugėn kartu valandėlę pabūti. Grįžkime ten vėl atgal ir pažiūrėkime toms pačioms gatvėms.

1945 m. vasarą A. Švedas ir Ig. Pranulis įsteigė Regensburgo valgyklą. Čia ne tik nuo bado gynėmės, bet ir pažįstamų ieškojome. Kažkuria dieną kieme atsirado skelbimėlis, kad steigama gimnazija, registruojami norį dirbti mokytojais ir mokiniais. Užsiregistravau aš, užsiregistravote jūs pas Igną Malinauską. Atsimenate Martin Lutherstr. 8? Ten pradėjome darbą 1945 m. rugpjūčio 20 d. Ten buvo gauti du kambariai. Pastatius tarpe spintas, pasidarė 4 kambariai. O klasių 8, tai dirbom dviem pamainom. Užtat Švedo ir Pranulio valgykloje turėjome privilegiją pasiimti pietus be eilės. Kad nepykdytume kitų, nežinančių, kas tokie nemandagūs ir nesilaikę eilės, pietų eidavom pasiimti į vidų, į virtuvę. Ir virtuvėje kartą sužinojau didelę paslaptį. Ją tik dabar pasakysiu. Buvo verdamas guliašas. Žmonės grumdos, stumdosi. Švedas ar Pranulis ramina: "Nesistumdysit, nesigruškit, guliašo užteks". Tuos žodžius jam betariant, virėjas į katilą dar įvėžė du katilus vandens. Guliašo užteko.

Kalbėkim apie mokslą. Nei jūs pažymėjimų visai neatsivėžėte, kiek klasių buvote baigę, nei mes vadovėlių, iš ko galėtume mokyti. Reikėjo pasitikėti jūsų žodžiu ir jūsų pajėgumu. Mokiniams kas: atėjo į klasę ir sėdi. O tu, mokytoja, kalbėk, aiškink, nors jokios knygos neturi, iš ko galėtum pasirosti. Gal jūs, būdami mokiniai, dar tikėjote mityta, kad mokytojas be pasirošimo būtų žino, bet dabar, manau, ir ne vienai jau teko būti mokyklos ar savo namų mokytoja. O aš ir dabar neinu į klasę, iš naujo nepasiruošęs.

Spalio 23 — 25 kurias lietuvių Ganghofersiedlung. Gyvenčių patalpos geros, bet gimnazija liko senoje vietoje ir kelias tolimas. Ruduo, dažnai lyja, o mes, mokytojai ir mokiniai, bendrame, nors ne vieno batai kiauruki. Lapkričio 13 d. gimnazija gauna patalpas stovykloje, Neubauerstr. 24, visos klasės dirba kartu. Čia darbas buvo jau įmanomas. Pastebėjus, kad visų mokinių lietuvių kalbos lygis labai nevienodas, kai kuriuos privačiai mokiau, o visiems patariau lankyti mano vedamus lietuvių kalbos kursus. Neprivalomai lankė beveik visi aukštesniųjų klasių mokiniai. Man rodos, iš to naudos būta.

Be greitai geroji romantika pasibaigė, gimnazija buvo vasario mėnesį nukelta virš ligoninės palėpėn. Čia vėl patalpos labai blogos, pertvėrimai menki, visur girdisi... 1946 m. balandžio 28 d. visi Regensburgo lietuviai perkelti į Scheinfeldą. Miestelis nedidelis, didinga Schwarzenbergo pilis ir barakai priglaudė lietuvius. Insp. A. Rūgytės rūpesčiu gimnazijai patalpos buvo gautos vokiečių mokykloje, esančioje prie pat stovyklos. Nuo to laiko iki pat pabaigos dirbti sąlygos turėjome labai geras.

A. a. A. Orvido apskaičiavimu, mokyklą yra perėję 293 asmenys. Išleistos keturios laidos: I laidos 9, II — 23, III — 14, IV — 13, 2 baigė pašaliečio teisėmis. Iš viso 61. Mokytojų ilgesnį ar trumpesnį laiką 47 mokytojai. Visi sudarėme vieną šeimą. Mokytojai buvome tos šeimos lyg ir tėvai, o mokiniai — lyg ir vaikai. Kaip šeimoje vaikai truputį pribijo tėvų ir stengiasi būti geri bent jų akivaizdoje, taip ir jūs, mokiniai, mūsų truputį prievandavote, stengėtis būti geri. Negaliu skųstis, buvome geri. Tiesa, už mikroskopinius nusikaltimus kai kam teko

sekundę ar minutę pastovėti, gal ir iš klasės būti išsiųstam, o gal ir pusę "Anykščių šilelio" atmintinai išmokyti.

Prisiminus eilėraščių uždavimą, prisimena daugybę liūdnu ir linksnų nuotykių. Liūdnu, gal ne tiek liūdnu, kiek keblių situacijų. Aš vieną kitą išvardydavau iš klasės, o vieną kartą mokinės mane išvarė iš mokyklos vakaro. Vakarėlėje reikia vienam iš mokytojų budėti. Jei budėdavau insp. A. Orvidas, tai kas jam. Jis šoka ir komanduoja: pora už poros! Iš dešinės! Iš kairės! Ir t. t. Man gi budėjimas buvo kankynė, nes nebuvau šokėjas. Tai pastebėjo mergaitės. Mergaičių valsas, ir priėjusi viena kviečia šokti. Žinoma, atsisakau, negi lipsi gimnazistei ant kojų. Ta pasitraukia, tuoj pat ateina antra, po trečia, ketvirta... Pabėgavo, pajutęs, kad tai jau samokslas. Jeigu žinočiau, kieno iniciatyva tai padaryta, dar ir šiandien užduočiau ne pusę, o visą "Anykščių šilę" atmintinai išmokyti.

Atmintinai išmokyti duodavau ir visai klasei be jokio nusikaltimo. Ir išreikalaudavau, šaukdamas iš eilės, nemokančiai ar nemokančiam be pasigailėjimo dvejetas. Gal ir senas tai metodas, bet tada aš buvau žymiai jaunesnis, negu jūs dabar, mano buvę mokiniai, žinoma, buvusios mokinės tebėra jaunos. Taigi grįžkime prie eilėraščių. III laidoj a. a. Marcelinas mokėsi pusę bėdos, bet už eilėraščių 2 ir 2. Tu užsispyręs, ir aš užsispyręs. Kartą stovyklos rajone susitikęs Marcelinas ir sako: "Pone mokytoja, nemanykit, kad aš esu užsispyręs ir tyčia eilėraščių nesimokau. Negaliu eilėraščių išmokyti, nors jūs man ir šimtą dvejetukų parašysite". Nuo to laiko niekuomet eilėraščių nebereikalaui kiekvieno mokinio, o vis peršokdamas pavardes, ir niekuomet burtas nebeikrūt ant Marcelino pavardės. Kol jis buvo gyvas ir kai čia, Chicagoje, susitikdavome, dažnai tai epizodą prisimindavome.

Nebuvo penktukininkai nė II laidos Alfonsas Tamošaitis — Tumas, nei Juozas Sabaliauskas — Sabas. Pirmasis, pradėjęs dirbti stovyklos maitinimo skyriuje, prirašė mane prie gero litro pieno kasdieną, o su Juozu Sabaliausku važiuodavome kartu į Kitzingą pamidorų, ir Seligenstadto apylinkės obuolių ar slyvų. Daug kalbos mokėti nereikėjo: "Tauschen: Ich Seife — du

Schwein". Badu nemirėm.

Trisdešimt metų... Prieš trisdešimt metų pasklidom po pasaulį: Australijon, Pietų Amerikon, Kanadon, gal daugiausia Amerikon. Su kai kuriais palaiminti bent kalėdiniai ryšiai, su kai kuriais teko ar tenka susidurti dažniau. Leiskite jas paminėti. Mat, šio suvažiavimo vedėjas Arnoldas prašė mane kalbėti ne tik apie praeitį, bet ir apie dabartį.

Nuo 1952 m. su pertrauka, o nuo 1955 m. pastoviai dirbu Chicago aukštesniojoje liuanistikos mokykloje, viekančioje šiame Jaunimo centre. Daugelis regensburgiečių — scheinfeldiečių savo vaikus perleido per šią mokyklą. Aš juos vadinu savo vaikais. Čia lietuvišką mokyklą baigė Bacevičiūtės sūnus Leonas Makiejus, Jolandos Gudaitytės dvi dukros Vilija ir Svajonė, Kerelytės, Vandos Krauskaitės ir Zenono Petkaus dukros Milda ir Asta Petkutės, Marytės Pupitės — Audronė ir Ramūnė Ambrozaitytės, Janinos Račkauskaitės dukterė Irena Racevičiūtė, Aldonos Viliūšytės vaikai Tomas, Linas ir Ramūnė Marčiai, Aleksandros Andriusaitės vaikai Rita, Andrius ir Kristina Likanderiai, Juozapaitės sūnus Vytautas Jozaitis, Irenos Lozaitytės vaikai Arūnas, Raminta ir Gaja Pemkai.

Atsiprašau, jeigu dėl neapžiūrėjimo kai kurių nepaminėjau. Kaip toje liaudies dainoje: "Didi mano šeimynėlė, didis būrys anūkėlių". Gera būti savoje šeimoje ir savo vaikų kieme. Kad gera būti Regensburgo — Scheinfeldo mokytojų ir mokinių šeimos tarpe, gyvai palidijusi šis suvažiavimas, o ypač atvykę iš abiejų Amerikos pakraščiu — New Yorko rytuose ir Californijos ir Washingtono valstijų vakaruose.

Trisdešimt metų... Trisdešimt metų... Ir toks ilgas laiko tarpas neišskyrė mūsų.

KAILINIAI VYRAMS IR MOTERIMS

Siuvame pagal užsakymą avies kailio kailinius vyrams ir moterims. Turime ir gatavų. Įvairių spalvų ir fasonų.

ROB-EL'S

4412 W. 59th Street
Tel. 735-5667

Atidarys kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmadieniais nuo 1 iki 4 valandos popiet.

ATEITININKŲ KELIŲ

(1911 - 1927 - 1977)

ZMONES — LAIKAI — DARBAI
Redagavo STASYS BARZDUKAS
Išleido ATEITININKŲ Salpos Fondo lėšomis 1977 m. 216 pusl.

Kaina su persiuntimu \$2.30. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

BODY WORK COLLISION EXPERTS

J. STANEVICIUS
(Feeder) Pilnas Patalymas
Transmissions — Dažymas — Motoro — Karoserijos (body) ir Sparnų darbas
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

Gera proga įsigyti šias papigintas knygas

LIETUVOS UNIVERSITETAS. Red. P. Cepėnas. Kietais viršeliais. 896 pusl. Buvo \$15.00. Dabar su persiuntimu \$13.27
ANGLŲ NOVELĖ. Anglų rašytojų novelių antologija. Sudarė P. Gaučys. 460 pusl. Buvo \$7.00. Dabar su persiuntimu \$4.46
LIETUVOS POLICIJA. Įstatymų ir tvarkos tarnyboje. Kietais viršeliais. Red. A. Bagdonas. 446 pusl. Buvo \$8.00. Dabar su persiuntimu \$6.09

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

NORIPIRKTI

Ieškau pirkti senus medinius baldus gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro skryniais, kėdes, t. t., "Oriental" kilimą, už prielamas kainas. 312-891-3334

MISCELLANEOUS

PLUMBING

Vonių, virtuvės sėkų ir vandens sildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAPINAS — 636-2960

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: 925-2737 — 254-3320

Vytautas Valantinas

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NORKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patogiamas ir greitas prekių, maisto iš Europos, JAV, 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
TEL. — WA 5-2787

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3206 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valome visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsinimai

Pardavimas ir Taisymas

MIGLINASTV

2346 W. 69th St., telef. 776-1486

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa

Naujoji Anglijos ir Stoties WNSR,

1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausius, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdžės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

23 metų, 5 1/2 kamb. mūr. 3 miegam. 40 p. sklypas. Gazu šildymas. 2 maš. garažas. Arti 71-os ir Lawndale. Priinama kaina.

LEMONT, ILLINOIS

Gražus 3-jų miegamų mūr. bi-level namas su 2 1/2 maš. prijungtu garažu. Visur kilimai, 2 vonios. Įrengtas poilsio kamb. Žemi mokesčiai. Puikiai apsidintas. 10 min. iki I-55 kelio, arti IC traukinio ir autobusų. Apie \$70,000. Kalbėt anglų kalba tel. 257-7987

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4250 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI GIMINIŲ išvietimai, pildomi PILIETYS PRASYMAI ir kitokie blankai

Namas — Svajonė: 3 butai, 4 vonios, centralinis šildymas, atominis šildytuvė, 2 auto garažas, 2 balkonai. Patio, Marquette Parko centre.

Mūr. bungalow. 3 miegam. Gražiai užlaikytas. \$34,000.

Namas ir žemė — 300,000.

Mūr. namas. Didelis tavernas, maš. apie 200 svečių. 2 butai po 6 kamb. \$85,000.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

O GERIAUSIA ČIA

Modernus 2-jų aukštų mūr. namas. Apie \$18,000.00 pajamų. Geros sąlygos nupirkti Marquette Parke.

2-jų aukštų mūr. namas ir 2 auto garažas. Apie \$6000.00 pajamų.

Naujas stogas ir gazu šildymas. Apšauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00.

Modernus 15 metų mūr. namas. 2 butai ir profesionali liuksus ofisui patalpos. Daug priedų. Marquette Parke. Aukšta kokybė. \$50,000.00.

Gražus platus sklypas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

DĖMESIO!

Leiskite mums priminti, kad

BUDRAIČIO REALTY

namų pardavimo įstaiga tapo priimta į National Association of Realtors.

Tuo pačiu išplečia nuosavybių pirkimą bei pardavimą ir tolimose priemiestuose.

Taip pat žinotina, norintiems per mus pirkti bei parduoti, jums patarnaus ne vienas ar du asmenys, bet virš tūkstančio profesionaliai toje srityje paruoštų pardavėjų su 250 įstaigų.

Taigi į mus kreipdamiesi sutauptysite laiko ir pinigų. Norintieji pirkti rasite platų namų pasirinkimą, o parduodantieji greitą ir teisingą patarnavimą.

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

MARQUETTE PARK

6 kamb. mūrinis. Gazu šildymas. 2 maš. mūr. garažas. Arti 66-os ir Washtenaw. Priinama kaina.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Av. — 778-2233

Remkit tuos biznierių, kurie skelbiasi "Drauge"

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

Perskaite "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

ISIGYKITE DABAR

Aidas tarp dangoraižių

O. NENDRE

Tremtinų, ką tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas, kuris atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdžiai šiame svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasa kojami lietuvės našlės lūpomis kuri atvykusi su trimis vaikais sten glasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba lengvas stilius neturi jokių vargėnų puošmenų, knyga paverčia lyg paties skaitytojo autobiografiją.

Gaunama "DRAUGE". Kaina — \$5.00. Tai graži dovana švenčių progai.

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taksą

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taksą

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taksą

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taksą

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taksą

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taksą

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taksą

Illinois State gyventojai turi prielaidas pridėti 5% taks

ALFONSAS NAKAS

Apie draugo ar giminaičio, o ir šiaip žinomo tautiečio mirtį žinia nuskrieja žaibo greičiu. Telefonas, radijas, sava ir amerikiečių spauda skubiai informuoja, kada mirė, kur pašarvotas, kada laidos.

Laidojimo namų, arba šerminės (kitų dar vadinamos laidotuvių koplyčios), duris pravėrus, į šnerves muša stiprus rožių bei gvazdikų kvapas. Šviesos jaukiai prigesusios. Kojos klumpsta į ilgaplaukį kilimą. Rankas už nugaros sunėmęs, pilksva ar melsva eilute apsirėdęs, netoli durų stovi vyras, tartum vitrinėje drabužius demonstruojąs manekenas. Neapsakomai mandagus, neapsakomai šaltas, kaip jūsi lankomas numirėlis. Prigiesintu balsu ir galvos kryptelėjimu nurodys, kur kabinti apsiaustą ir skrybėlę, kuriame kambary jūsi lankomasis guli. Rankos lieka už nugaros. Tiesus, lengvai išsižergęs, jis jau suka galvą į durų pusę, nes nauji lankytojai užgriūva. Šis vyras kiek pagyvęs numirėlis į bažnyčią ir kapines išlydint. Bet šalta dirbtinio mandagumo kaukė nuo jo veido nedings ir kiekvienu atveju bus pasiruošęs sustingti su už nugaros sunertom rankom.

Tai tipiškas šerminų vadovas, kurį čia vadiname laidotuvių direktorium. Būtinai vyras ir būtinai su kauke...

Yra, žinoma, išimčių. Išimtis ypač stebinanti, kai šerminų vadovo rolę randi jauna moterį, kurios vardas Jolanda. Tai diplomuota laidotuvių direktorė Detroito. Gal vienintelė šios profesijos lietuvaitė Amerikoje. Tuo tarpu tikrai vienintelė iš naujųjų ateivių kartos. Ji irgi pasitinka atėjusius atsisveikinti, bet pasitinka be kaukės. Liekana, aukšta, tiesi susiapaupė. Elegantiškai pasipuošusi. Europietišku manierų. Jaukios, šiltos, kiek melanholiškos šypsenos. Laisvą, gyvą, skubios orientacijos. Jos lietuvių kalba švari, be mažiausio svetimų akcento, žodinga. Mirus iškilėniam tautiečiui, būna atsisveikinimo akademijos. Seniau akademijoms vadovavo kuris iš velionio draugu. Nėgana, kad visokių niekų prišneka susigraudinę kalbėtojai — organizacijų atstovai, neretai ir jų vadovus sujaudintas mikšiodavo. Dabar vis dažniau akademijai vadovauja pati Jolanda. Oriai ir sklandžiai, įžangą papuošdama lietuviškos poezijos perlu ar prasnęn ga prozos citata. Po jos ir kitiems kalbėtojams geriau sekasi.

Detroito lietuviams Jolanda patarnauja kuone visą dešimtį metų. Nėra žmogaus, kuris jos čia nepažintų. Kai šį pavasarį ji įsigijo laidotuvių direktorės diplomą, o rudenio išlaikė valstijos ir federalinius egzaminus, per lietuviškas radio transliacijas pasipylė sveikinimais. Šitaip sužinojo "miestas". O pranešti "pašaliui" — per spaudą — palikta garbė šio rašinio autoriui.

Kas per viena ta Jolanda? Kodėl ji pasirinko profesiją, kurią dominuoja vyrai? Kukul biografiniai duomenys šį tą paaiškina.

Jolanda Dainora Marija Milutytė gimė Kaune. Mažametė su tėvais ir sesute pateko Vokietijon. Gyveno Stutgarte, Dornstade (prie Ulmo) ir Schwabish Gmuende. Į Ameriką atkeliavo 1950 m. balandį ir apsisistojė Detroito. Detroito baigė Vokietijoje pradėtą pradžios mokslo ir Chadsey vidurinę mokyklą. Pastarąją — per trejus metus, labai gerias pažymiais. Gavusi vieneriems metams stipendiją, įstojo į Marygrove (katalikų) kolegiją ekonomijos studijuoti. Stipendija buvo kasmet pratęsiama ir 1959 m. pavasarį, kolegiją baigusi, įsigijo ekonomistės diplomą — bakalauratą (Bachelor of Arts).

Seimoje diegtą lietuvių gaviūno lituanistinę mokyklą ir skautavimą. Lietuvių skautų gretose drąsiai dalyvauja pareigas. Kadangi nuo mažens lankė bale-

to studiją, su šiuo menu vaikystėje pasirodydavo publikai. Studijuodama priklausė Lietuvių skautėms akademikėms.

Lietuvių šeimą su Valentinu Bauža sukūrė 1960 m. rudenį. Sulaukė trijų dukrelių: Audros, Nikutės ir Lianos.

Baigęs laidotuvių direktorių mokslus, Valentinas dirbo Dominiko Brazio laidotuvių namuose, kuriuos iš pensijos pasitraukiančio savininko 1958 metais nupirko. Jis tapo pirmuoju laidotuvių įstaigos savininku iš naujųjų ateivių tarpo visoje Šiaurės Amerikoje. Namai pavadinti Val S. Bauža Funeral Home (adresas: 1930 — 25 th Street, Detroit, Mi. 48216). Tuo tarpu Jolanda au-

Jolanda Zaporackienė

gino dukrytes ir buvo bėpamiršanti ekonomistės diploma.

Staigi, netikėta Valentino mirtis (1969 m. gruodžio 8) viską pakeitė iš pagrindų. Ilgies tautiečių pasitikėjimą, turimą įstaiga atremontavęs, į kitą šaknis išleis, atrodė velionis, paliko viską Dievo valiai. Bet ne. Staiga tapusi vienintele savininke, Jolanda nepasimetė, neišsipardavė, nelikvidavo. Ernė vadovauti su samdytais tarnautojais. Namų vardas liko tas pats, Val S. Bauža Funeral Home, tik su priedu — savininke — Jolanda Bauža (vietoj J. kad amerikiečiai teisingai ištartų).

Apsisprendus nepasitraukti, reikėjo įsitvirtinti, nes samdiniais visą gyvenimą nesiversi. 1975 m. rudenį Jolanda įstojo į tą pačią mokyklą, kurią buvo baigęs velionis vyras — Wayne State University, School of Mortuary Science. Studijavo neskubėdama ir su pertraukom, bet rimtai. Mokslo baigė 1978 m. birželio 22 d. Baigė pirmąją iš apie 50 studentų (jų tarpe tužino moterų, daugiausia juodukų). Su diplomu gavo Student — Faculty Achievement Award ir jos vardas įrašytas į universiteto bronzinę lentą. Wayne valstybinio universiteto Mortuary Science mokykloje ji tapo antrąja moterim, kada nors gavusia minėtą žymenį. Mokslus baigus, dar sekė sunkūs dveji egzaminai: Michigan valstijos ir federaliniai. Tik juos išlaikius su teikiama teise verstis laidojimo profesija Michigan ir beveik visose JAV-bėse. Abejus egzaminus, kaip minėjau, Jolanda sėkmingai šį rudenį išlaikė, nors apie 50 proc. laikiusiųjų suklupo.

Beje, 1976 m. rudenį Jolanda ištekojo už buvusio JAV LB tarybos nario, I PLJ kongreso rengimo komiteto pirmininko ir kandidato į JAV kongresą Algio Zaporacko. Šalia turimų laidojimo namų, ji Detroito metropolio lietuviams patarnauja ir kitoje kitose laidojimo įstaigose. Dabartinis jos profesinis vardas, taip gerai pažįstamas Detroito lietuviams — Jolanda Bauža — Zaporackienė.

Šį rašinį ruošdamas, su Jolanda turėjau porą įdomių telefoninių pasikalbėjimų. Tai, ką pasitebedavau keliolikos laidotuvių metu tik kaip pusiau suinteresuotas dalyvis (ne šeimos narius, o draugas ar šiaip garbingus tautiečius laidodavo), pokalbiuose pasitvirtino. Netikėtai laidotojos tarnybon patekusi, ji stengėsi suvokti artimuosius praradusiųjų psichologiją ir nuoširdžiai jiems padėti. "Nenoriu, kad mano profesijos žmonės matytų mirtį ir

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

IKURTUVES

Daug lietuvių kuriasi St. Petersburg, daug šeimų seniau gyvenančių paduoda namus ir perkasi butus.

Lietuvių veikėja visuomeninė, kė Victoria Jacobson taip pat nusipirko butą St. Petersburg Beach ir lapkričio pradžioje persikėlė gyventi. Jos draugai suorganizavo gražias įkurtuves, persikeliant į naują vietą. Jos pagerbimas įvyko A. E. Bacevičių rezidencijoje. Ta proga įteikta jai "Lietuvos 700 metų istorija", parašyta anglų kalba, įteikiant knygą E. Grušienė kalbėjo, kad sena Lietuvos istorija būtų simbolis jos naujų šventovė ir primintu, kad visuomet liktų darbšti, rūpestinga lietuvė, kovojanti dėl Lietuvos laisvės reikalų.

Vėliau kalbėjo dail. Vladas Vaitekūnas, nupasakodamas Viktorijos ryžtumą, darbingumą, dirbant Lietuvos vadovimo darbus. Jo kalba buvo įdomi ir liks ilgai Viktorijos širdyje. P. Vaičiūnienė išskiepė tortą su užrašu "Tegyvuoją Viktorijos lietuviška veikla". Pobūvyje dalyvavo apie 30 žmonių, jų tarpe P. Vaičiūnis su žmona, jų sūnus dr. Vaičiūnis su visa šeima, dr. Valis su žmona, dr. Julia Monstavičienė, T. Degutis ir daug kitų.

Viktoria Jacobson labai dėkinga visiems už gražų ir išpūdingą jos pagerbimą. E. Gr.

Sunny Hills, Fla.

NAUJOJ KOLONIJOS

Aš asmeniškai esu viena iš pirmųjų atvykusių su p. Zubavičium, kun. Račkausku, Labutiene susipažinti su Sunny Hills vietove. Mes prie 4 metus susižavėjome čia esančių tyru, oru, švelniu klimatu, nuostabiai švariais ežerais ir pajūriu. Mūsų sudaryti komitetai New Yorke ir New Jersey per pasakutinius 3 metus atsiėkė labai daug — iškovodami gražiausią miesto dalį lietuvių kolonijai.

Po pirmų metų neorganizuotos veiklos, buvo sudaryti komitetai ir atėjus Vytautui Beleckui ir New Yorko komiteto vadovybė, galime didžiuotis jo darbu ir atsiėktais vaisiais. Jis su šeima jau trys mėnesiai kaip gyvena mūsų kaimynystėje prie gražiojo ežero. Čia paežerėje turime 7-as lietuvių šeimas ir 4-ios šeimos užsakė naujus namus, kurie bus paruošti sekančių metų kovo mėnesi. Be dabar esančių kaimynų Beleckų, Zitikų, Peleckų, Danilevičienės, Nutautų, Gedminių šiuo metu baigtas statyti Milukų namas ir poros savičių laike atvyksta nuolatiniams gyvenimui. Linksmas, kad kaimynystėje užsisakė namus muz. Mamaitis iš New Jersey ir sveikintinos dvi šeimos iš Chicago, tai Peleckai ir Ričkai, kurie pirmieji iš Amerikoje lietuviškos sostinės užsisakė namus. Nors esu tik keli mėnesiai čia, tačiau dėl nepaprastai gražaus oro ir visų naujakurių puikių nuotaikos, esu labai laiminga, matydama lietuviškas sodybas pasipuošiant gėlėmis, medeliais ir t. t.

Beveik kasdien turime progos susitikti su naujai atvykstančiais lietuvišiais iš plačios šiaurinės Amerikos bei Kanados.

Daugumoje visi atvykę būna nustebinti mūsų vietinių puikia nuotaika ir gražiū kūrimosi procesu. Dauguma atvykusių įsigyja sklypus ir pritaria mūsų kolonijos idėjai.

Pagal dabartinį mūsų ežero apsupimo procesą po metų laiko bus sunku rasti arti ežero

kaukuoles, noriu, kad jų skausmas sumažėtų, kad jie atgautų pusiausvyrą ir ramybę". Tai jos autentiški žodžiai.

lietuvių rajone sklypu.

Pravažiuojantieji šiaurinės Amerikos lietuviai pasakoja, kad mūsų Floridos pietų dalies lietuviškų kolonijų kaimynai dar nepaliauja, be jokio reikalo, šmeižę mūsų Sunny Hills gražios gamtos bei mūsų liet. kolonijos kūrimo idėjos. Reiktikėtis, kad sekančių 10 metų laikotarpyje visos lietuviškos kolonijos dėlei švelnaus klimato ir žemų mokesčių suburs tūkstančius lietuvių ir išlaikys tautinį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą Floridoje.

Šiuo metu jau kalbame apie įkūrimą LB apylinkės Sunny Hills vietovėje bei turėti sekmadeniais liet. mišias.

Patartina šiaurės kolonijų lietuviams, kurie vyksta į Floridą

Poetas ir caro priespau

A. Vienažindys carinę priespaudą matė, pergyveno ir ėmė reikšti pasipiktinimą ja, apdainuodamas sunkią vargdenių dalį, susiedamas tai su savo asmeniškais kančiomis, nesigailėdamas piktų žodžių. Kai kuriose dainose, skirtose melėms kančioms, atsiskyrus su mylimąja, pirmoje vietoje iškyla jau ne asmeninė melės drama, o plati socialinė drama. Melės ir socialinių motyvų susipynimu pasižymi ir viena iš geriausių A. Vienažindžio dainų, kurią pats poetas įdėjo kaip įvadą į savo dainų rinkinį, — "Oi dainos dainelės, jūs mano patiekia!.."

B. Pranskus

ar galvoja ateityje Floridoje įsikurti, nepamiršti aplankyti Sunny Hills ir pamatyti savo akimis mūsų paežerės ir mūsų gyvenimo būdo.

Julia Čepukas

A. + A.

ADOLFUI ORVIDUI mirus,

jo žmonai VACLAVAI, GIMINEMS ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdimė.

Petras Balzaras ir Rimutė

A. + A. MARCELLA PETRAITIS

KAIRYTE

Gyveno Cicero, Illinois.

Mirė gruod. 3 d., 1978, 8 val. ryto, sulaukus 84 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliamė nuliūdime sūnus Frank, 2 dukters: Mary ir Lorraine Petraitis, marti Bernice Petraitis — našlė a. a. John, anūkas Lawrence su žmona Kris, 2 proanūkai Jason ir Shawn, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a. a. John. Priklausė Sopulingos Dievo Motinos dr.-jai Ciceroje ir Sv. Kazimiero Seserų rėmėjų dr.-jai.

Kūnas pašarvotas Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50 Avenue, Cicero.

Laidotuvės įvyks treč. gruodžio 6 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtai Sv. Antano parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta ir Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Sūnus, dukters, marti, anūkas ir proanūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345

A. + A. MARIJA GERULAITIS

SARKAITĖ

Gyveno 228 W. Main Street, Lake Zurich, Ill.

Mirė gruod. 3 d., 1978, 3:38 val. popiet, sulaukus 85 m.

Gimė Lydoje. Amerikoje išgyveno 29 m.

Pasiliko dideliamė nuliūdime 2 dukters Valentina Mažeika, žentas dr. Pranas ir Angelė Gudelis, žentas John, 3 anūkai Andrius ir Irena Mažeika bei Vytautas Gudelis, 2 proanūkai Riūta ir Frank Mažeika ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradi., 4 val. popiet Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks treč., gruod. 6 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta ir Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta ir Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdė: Dukters, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Jonas Evans ir Stasys Evans, tel. 737-8600.

LIETUVIŠKI IR ANGLIŠKI ŽODYNAI

GRAŽIAUSIEMS JOSŲ KNYGYNAMS

V. Peteraičio

Lietuviškai - angliškas žodynas

A. Baravyko

Angliškai - lietuviškas žodynas

Šie du žodynai yra naujai perspausdinti didesnėmis raidėmis, didelio formato (9 x 6 colių), 580 ir 590 puslapių, labai lengvai skaitomos raidės ant ryškiai balto popieriaus, su stipriais kietais viršeliais.

Tikrai graži dovana jaunom lietuviškoms ar maišytoms šeimoms. Kiekvienas lietuviškas knygynas turėtų didžiuotis šiais tomiais.

Atskiri tomai po \$10.00; abu tomai tik \$18.00 (paštas ir persiuntimas \$1.25 už tomą ir pridėdami mokesčiai Illinois valstybės pirkėjams).

DRAUGO KNYGYNAS

4545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS, antradienis, 1978 m. gruodžio mėn. 5 d.

5

A. + A. ALGIRDUI GELAZIŪNUI netikėtai mirus,

jo tėvams VINCUI ir BRONEI GELAZIŪNAMS, broliui VYTUI ir kitiems artimiesiems reiškiamė giliausią užuojautą.

East St. Louis Lietuvių Bendruomenė

Mylimai motinai ir uošvei

A. + A. ELENAI KISIELIENEI

Pavergtoje Tėvynėje mirus, dr. P. KISIELIAUS ir dr. A. RAZMOS ŠEIMOMS nuoširdžią užuojautą reiškia

JAV LB Krašto Valdyba

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios

Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

